

О.М. Дудка

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Україна

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРИ СУЧАСНИХ ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

В статті виявлені новітні тенденції сучасного розвитку архітектури громадських центрів великих міст, інноваційні прийоми формування в міському середовищі, визначено їх специфіку й вимоги, проаналізовані особливості, закономірності та сучасні проєктні рішення в умовах сталого розвитку.

Ключові слова: громадський центр, архітектура, формоутворення, багатофункціональний комплекс, сучасні прийоми, суспільні простори, сталий розвиток міст, структурність, містобудівні утворення.

Постановка проблеми

Сучасні соціально-економічні та архітектурно-містобудівні умови розвитку великих міст характеризуються екстенсивністю збільшення територій, високим рівнем урбанізації, підвищенням інтенсивності використання транспортних комунікацій, зростанням темпів будівництва будівель і споруд. При цьому спостерігається відсутність комплексності та збалансованості забудови міського середовища, нерозвиненість інженерної та транспортної інфраструктури, відставання в розвитку периферійних районів.

Звідси випливає, що без максимальної ефективності використання міської території, прийняття інноваційних проєктних рішень в умовах сталого розвитку важко реалізувати інвестиційний потенціал міста та формування сучасного міського середовища для проживання населення і ведення суспільно-ділової діяльності.

Багатофункціональні центри, як новий тип громадських будівель, зародився в надрах кожного з історично сформованих раніше громадських будівель з виявленою суспільно-діловою функцією і органічно сприйняв, розвинув і видозмінив типологічні риси архітектури, придбані від кожного зі своїх попередників [1].

Соціокультурна динаміка ділових відносин визначила поступовий розвиток громадських центрів: від первинних структур, в яких були об'єднані всі три складові функціонування і життєдіяльності: - житлове - суспільне - виробниче, ділові центри еволюціонували в універсальні багатофункціональні будівлі і комплекси.

Важливо зазначити, що весь складний і тривалий період еволюції архітектурного формування суспільних установ та громадських об'єктів можна умовно структурувати на основні типи, що мають характерні об'ємно-планувальні рішення. Дані типи

виникали непослідовно в різних громадських формаціях і цивілізаціях в залежності від характеру їх розвитку, а неухильне зростання суспільного рівня життя обумовлюють сучасні вимоги до архітектурного змісту таких новітніх громадських будівель: їх, образності, інноваційності і комфортності [2, 3]. Сучасні громадські центри представлені широким спектром структур, що обумовлені різноманітністю напрямків ділової та культурної активності суспільства [4].

Зміна швидкості взаємодії людини з суспільним простором і складний характер цього процесу вимагають уважного вивчення. У зв'язку з цим актуальним є пошук нових методів і прийомів архітектурного формотворення громадських центрів в структурі сучасного міста [1, 3, 4].

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Актуальність даного дослідження пов'язано перш за все з необхідністю нових системних підходів у формуванні багатофункціональних об'єктів з урахуванням сучасних містобудівних концепцій, які дозволяють сформувати нові типи громадських утворень і стати важливим структурним елементом.

Проблему дослідження багатофункціональної архітектури не можна назвати новою. Широкий огляд досвіду з даної теми був зроблений в роботах таких авторів, як Цайдлер Е., Гетун Г.В., Лінда С.М., Єжов В.І., Шкодовський Ю.М. та ін. [2–5].

Також слід відзначити цікаві роботи Адамовича В.В., Бархіна Б.Г., Варежкіна В.А. та ін. Саме в них розглядаються соціальне і містобудівне значення громадських об'єктів, їх конструктивні системи, функціональне наповнення, інженерно-технічне оснащення і композиційні рішення.

Таким чином, в умовах сучасної глобалізації, тенденції до зміцнення і зростання міст необхідне переосмислення підходу до формотворення

багатофункціональної будівлі, де нові типи сучасних громадських центрів стають важливим містобудівним структурним елементом.

Метою дослідження є виявлення сучасних тенденцій формування багатофункціональних громадських центрів та визначення особливостей формування таких об'єктів в умовах сталого розвитку. Відповідно до поставленої мети були визначені наступні **завдання дослідження**:

- проаналізувати науково-практичний досвід формування громадських центрів в структурі міста;
- виявити закономірності формування громадських центрів та сучасні можливості їх функціонування;
- визначити новітні тенденції формотворення громадських центрів в умовах сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу

В ході аналізу науково-практичного досвіду формування громадських будівель і комплексів було виявлено, що **сучасний громадський центр** – це спорудження нового типу, призначене для реалізації одного з найважливіших напрямків – формування всебічно розвинутої людини шляхом залучення його в різні види активної творчої та ділової самодіяльності. Це комплекс, що об'єднує в собі головні функції людської діяльності, є важливим компонентом міської структури, яка сприяє створенню соціально-насиченого середовища.

На сучасному етапі система організації багатофункціональних громадських центрів не в повній мірі відповідає вимогам світових стандартів. Поряд із загальними проблемами, такими як соціально-економічна криза, зниження рівня інвестиційної привабливості та недостатнє фінансування, однією з найважливіших проблем є відсутність сприятливих умов для формування архітектури таких поліфункціональних об'єктів. Це пов'язано з тим, що в великих містах практично відсутні комплексні рішення організації середовища громадських центрів, а умови суспільних комунікацій і організації суспільної активності не відповідають вимогам сучасної людини. Відповідно, через відсутність сприятливих умов, відбувається відтік потенційних замовників щодо проектування і будівництва таких споруд [6].

При зверненні до закордонного досвіду з організації багатофункціональних громадських центрів можна виявити, що основними складовими архітектурного формування є їх містобудівне розміщення і просторова організація сприятливого архітектурного середовища. Важливо відмітити і такий аспект, що для формування великих громадських центрів в умовах сталого розвитку характерні такі основні тенденції: формування розвинутої просторової організації основних функціональних блоків (за потребою) – архітектурно-композиційне

формування, яскравий архітектурно-художній образ – домінанта в міському середовищі, інтеграція в природний ландшафт – еко-напрямок сталого розвитку, ефективне функціональне зонування, розвинена інженерна інфраструктура і комунікаційні зв'язки.

Багатофункціональних громадських центрів і комплексів стає все більше, і вони мають тенденцію розміщення в різних планувальних структурах міського середовища. Внаслідок цього, такі громадські центри мають різні функціонально-планувальні елементи та блоки, різний інструментарій просторових типологічних ознак, які повинні бути виражені в архітектурному просторі самого громадського центру [3, 5]. З огляду на доцільність розвитку громадських центрів (об'єктів цільової нерухомості) як важливого елемента міської структури, місією стратегії розвитку є формування багатофункціональних центрів як об'єкта нерухомості, що координує просторовий розвиток суспільних функцій для створення нової функціональної і просторової структури міста і відповідає сучасним вимогам до забудови [6].

Сучасний розвиток архітектурно-планувальної структури міського середовища завжди пов'язано з ускладненням соціально-економічних та суспільно-ділових функцій міста, із зростанням міського населення, збільшенням і диференціацією територій великого міста різного призначення [2, 4]. Більш того, планувальна структура міського середовища в умовах сталого розвитку повинна забезпечувати раціональне поєднання всіх необхідних функціональних зон в єдиному організмі міського громадського центру. Саме тому, в сучасних умовах розвитку архітектурного середовища великих міст, необхідно домагатися вмілого взаємного розміщення суспільно-ділових районів, бізнес-центрів, бізнес-хабів, продуманої архітектурно-просторової організації формування таких об'єктів та технологічного взаємозв'язку між ними, збереження цілісності формування архітектурного вигляду міста на всіх етапах його розвитку [2–5].

Незалежно від розмірів власне міського середовища, в його архітектурно-планувальній та просторовій структурі треба забезпечувати цілісність всього міського організму, зручності для організації громадського функціонування і проживання населення на кожному етапі розвитку міста [2]. При освоєнні таких великих, призначених для забудови, територій та інших громадських міських зон слід забезпечувати можливість подальшого вдосконалення і розвитку обслуговуючих функціональних суспільних мереж основних інженерних комунікацій в формуванні таких громадських центрів [7]. Доцільно, також, забезпечувати гнучкість всієї існуючої структури сформованих житлових зон з

урахуванням темпів зміни соціально-професійного та демографічного складу населення. Виконання всіх зазначених вимог буде сприяти подальшому поліпшенню умов життя населення в місті будь-якого розміру і профілю, створить додаткові передумови для ефективного управління його бізнес-просторовим розвитком [6].

Важливий фактор поліпшення архітектурно-планувальної структури і резерв підвищення ефективності використання міських територій криється в забудові так званих «перспективних» земель (заболочених ґрунтів, ділянок річкових заплавл, діючих ярів і т.д.). Це особливо важливо в найкрупніших і великих містах, так як з розвитком міста відсоток таких «перспективних» земель зростає. Важливим є і той факт, що в даний час створені новітні технічні можливості для цілеспрямованого освоєння таких перспективних територій великого міста.

Зовнішні фактори пов'язані з розміщенням багатофункціональних громадських центрів в структурі міста і включають: положення в планувальній мережі міста; розташування в функціональній зоні міського середовища; існуюче становище в транспортній структурі міста; розмір території проектування таких великих суспільних об'єктів; вплив природного ландшафту на формування громадських центрів; нові сучасні умови проектування та будівництва таких об'єктів в міському середовищі.

Розміщення в планувальній структурі міста – центрі, середині, периферії через систему містобудівного регулювання лімітує такі параметри великих громадських центрів як висотність, щільність забудови. Так, на формування архітектурного середовища багатофункціональних громадських центрів в центральній зоні міста впливає збіг або розбіжність географічного та історичного центру міста з центральним (головним, в плані суспільної організації) діловим районом (наприклад, Сіті в Лондоні і Сіті в Москві, Дефанс в Парижі) і дію існуючих на сьогодні містобудівних регламентів, в тій чи іншій мірі заморожують історичну забудову центру міста (як у Парижі, Санкт-Петербурзі, Москві). Для центральної громадсько-ділової зони міста характерні: висока щільність забудови; висока поверховість таких об'єктів, можливість розміщення висотних об'єктів (при відповідному містобудівному законодавстві); високий рівень соціальної активності міських мешканців та розвинутість транспортного обслуговування [2, 5, 7].

Функціональна структура громадських центрів в центральній зоні може включати розширену громадсько-ділову зону, доступну широкому загалу, в тому числі й відкриті і закриті міські площі, публічні простори та рекреації.

Розміщення багатофункціональних громадських центрів в серединній частині міст пов'язане з багатофункціональним використанням міських територій, формуванням нових суспільно-ділових районів (Доклендс, Педдінгтон, Центральний Грінвіч в Лондоні; Валь-де-Сен в Парижі; Павелецький, Білоруський райони, територія Великого Сіті в Москві). Для таких зон більш характерна змішана забудова, що включає житло, розвинуту соціально-ділову інфраструктуру, торгово-розважальні об'єкти і висококласні бізнес-центри та офісні будівлі середньої і підвищеної поверховості (до 14 поверхів) з розвиненими громадськими зонами, орієнтованими на обслуговування офісів і прилеглої забудови (ресторани, магазини, відділення банків, туристичних агентств тощо).

У багатофункціональних громадських центрах, розташованих в периферійних частинах міста, передбачається найбільша кількість обслуговуючих та адміністративно-допоміжних об'єктів – громадського харчування, торгівлі, житла, відпочинку та оздоровлення, соціального обслуговування, культури і освіти. При цьому частина інфраструктури обслуговує прилеглі зони міського середовища, враховуючи потреби в науково-освітніх та соціально-культурних об'єктах. Ключовими питаннями при організації таких громадських центрів на периферії є доступність, екологічність забудови, відкритість та гнучкість.

Розміщення громадських центрів у функціональній структурі міста пов'язане, також, зі стратегіями містобудівного розвитку, в тому числі – з регенерацією територій промислових та периферійних зон, з підвищенням соціально-культурної активності мешканців за межами таких громадських центрів, організацією суспільно-ділової забудови в структурі міста [8].

Організація багатофункціональних центрів на територіях промислових і складських зон пов'язана переважно з освоєнням серединної частини міста. Залежно від ступеня реорганізації виробничих територій здійснюється фрагментарна реновація або комплексна реорганізація міського середовища. При цьому забезпечується можливість зниження щільності і поверховості забудови суспільно-ділових та великих громадських комплексів, а також умови для створення нових адміністративних центрів соціальної активності (локального, районного значення) [5]. Важливим, при цьому є положення таких архітектурних об'єктів в транспортній інфраструктурі міста [2, 7].

Однією з обов'язкових умов організації багатофункціональних громадських центрів є забезпечення їх доступності. Сучасні зони суспільно-ділової активності тягнуть до основних автомо-

більших шляхів і магістралей міського значення, станціям швидкісного залізничного транспорту і аеропортам.

Особливості розміщення великих громадських центрів в транспортній структурі визначають ступінь їх комунікабельності, при цьому приділяється увага таким питанням як:

- уникнення «острівного» розміщення в міській забудові (можливість доступу з кількох магістралей);

- забезпечення візуальної доступності з основних транспортних магістралей, історичних і культурних майданчиків;

- близькість до зупинок громадського транспорту (монорельс, метро, швидкісний трамвай, автобус).

Таким чином, будівля громадського центру (або комплексу) на сучасному етапі проектування і будівництва має відповідати таким вимогам:

- **зберегти міський простір.** За допомогою багатофункціональних будівель можна запобігти марнотратне ставлення до існуючої міської території, влаштувати, наприклад, автомобільні стоянки на невикористовуваних дахах низьких будівель тощо. Завдяки грамотному розташуванню в структурі міської забудови і розподілу функцій усередині громадських будівель, сонце може проникати туди, де це необхідно, а відкриті озеленені публічні простори можна влаштувати там, де це потрібно для міста та де можливе максимальне використання рекреаційних міських просторів задля накопичувальних майданчиків.

- **стимулювати міську життєдіяльність** і відповідати їй. У багатофункціональних громадських центрах важливо не тільки розміщувати функції, що відповідають видам суспільної діяльності, таким чином, щоб вони були візуально доступні в плані міського сприйняття, але також вводити в них ті види діяльності, які допомагали б підтримувати існуюче міське життя.

- **бути сполучною ланкою в міському просторі.** Більшість багатофункціональних громадських центрів повинно служити візуально і функціонально сполучними елементами формування міського середовища. Фасад будівлі і його зв'язок з міським простором повинні бути переосмислені.

- **відповідати історичному і культурному контексту.** Архітектура висловлює культуру народу, його минуле і сьогодення, і будівлі стають свідками цієї культури. Громадський центр сучасності є архітектурно-будівельним елементом, що потрібно включити в цю існуючу міську ситуацію, яка в деяких випадках розташування його в історичній будівлі або продовження фасаду, характерного для даного місця.

- **відповідати вимогам кожної функції.** Для будь-якої функції необхідно створити певний простір, де вона могла б розвиватися та удосконалюватися, однак домінуюча суспільно-ділова функція не повинна бути єдиним джерелом архітектурного виразу форми всього громадського об'єкту.

- **забезпечити взаємозв'язок різних функцій.** Важливо не тільки задовольняти вимогам окремих суспільно-адміністративних функцій, а й враховувати тісні взаємозв'язки між ними.

- **відповідати людській психіці.** Міські простори, створювані різними будівлями і їх фасадами, впливають на психіку людини так само, як і внутрішні простори цих будівель. Багатофункціональна будівля як частина міської архітектури має виходити за рівень чисто функціональних реакцій і допомогти нам знайти сенс нашого життя.

- **об'ємно-планувальний аспект.** Об'ємно-планувальне рішення багатофункціональних центрів має бути технічно, економічно, функціонально раціональним і композиційно виразним. Це досягається на основі комплексного підходу до проектуваного об'єкту, одночасно вирішуються соціально-технічні, архітектурно-будівельні, інженерно-технічні, санітарно-гігієнічні, економічні та ін. завдання по створенню виразною образної композиції об'ємно-планувального рішення центру.

Таким чином, можна визначити, що **багатофункціональний громадський центр** в структурі великого міста – це специфічний тип архітектурного об'єкта, що формується єдиним комплексом або групою архітектурно-просторових і функціонально-планувальних взаємопов'язаних елементів (структур), організуючі працююче ядро суспільно-ділового та соціально-культурного життя в районі цього міста. Концентрація та інтеграція функціонального наповнення надають громадському центру нові якості комплексу, що відрізняють його від окремих вузькоспеціалізованих будівель.

Також, багатофункціональність такого громадського комплексу відображає загальну тенденцію безперервного збагачення функцій і їх поєднань, ускладнення їх взаємодії, підвищує соціальне значення центру як місця зосередження суспільно-культурного життя населення [8].

Багатофункціональний громадський центр – це не тільки архітектурний обсяг або планувальна група взаємопов'язаних будівель, але і архітектурно-організований простір, що поєднує відкриті і закриті площі і об'єднують приміщення для різних видів громадської діяльності, спілкування і відпочинку, комунікацій, в тому числі і пішохідні руху [2, 5, 7].

Саме такі громадські центри великих міст разом з додатковими його приміщеннями утворю-

ють функціонально-планувальні групи архітектурних суспільно-ділових об'єктів. У найбільш великих і складних за суспільними функціями центрах кілька функціональних груп можуть формувати укрупнені зони зі своїми вільним публічним простором. Укрупнені зони і функціональні групи, об'єднані навколо ядра громадського центру, як великого і розвинутого спільного комунікаційного простору, формують сучасний багатофункціональний комплекс. Виходячи з цього, можна виявити специфіку та характеристики формування громадських центрів.

У містах обласного підпорядкування доцільно створення саме багатофункціональних громадських центрів і комплексів. Відповідно до цілей і принципів такі центри включають найбільш поширені функціональні зони: суспільно-ділові, зали суспільних зборів, офісні приміщення, приміщення ділового спілкування, приміщення громадського харчування; медійних бібліотек та лекційних приміщень; культурно-розважальних просторів; торгових приміщень; експозиційних та виставкових просторів.

Таким чином, в архітектурному формуванні багатофункціональних громадських центрів з'являються нові підходи й методи, які вносять значні зміни в процес створення сучасних архітектурних об'єктів. Новітні технологічні можливості в будівництві, інновації в архітектурному формотворенні та сучасні засоби цифрового моделювання активно впливають на спорудження нових типів будівель і споруд, які несуть в собі, окрім функціональності, свою індивідуальність та філософію [9]. Також, важливо відмітити, що на сучасному рівні проектуванні архітектори використовують найрізноманітніший арсенал інженерно-технічних і наукових досягнень, архітектурно-композиційних поглядів, творчих напрямків та неординарних концепцій. Сучасні погляди та новітні тенденції в архітектурному формоутворенні якісно змінюють творче мислення самих архітекторів, а також значно розширюють технічні можливості архітекторів-практиків [6].

В умовах сталого розвитку міст важливими є основні структурні елементи планувальної організації просторів громадських центрів, з яких формуються основні напрямки об'ємно-просторової побудови таких об'єктів в міському середовищі. Так, вибір архітектурно-планувального і об'ємно-просторового рішення громадських суспільно-ділових центрів повинен обумовлюватися формуванням комфортного середовища та поліпшувати й стимулювати життєдіяльність населення крупних планувальних районів міста.

В цьому сенсі головним завданням формування архітектури громадських центрів є комплексна

ефективність міського середовища та функціонування життєдіяльності міста. Воно є, також, одним з актуальних засобів збереження або підвищення естетичних і екологічних характеристик формування сучасного міського середовища та комфортності умов життєдіяльності людини [9, 10].

Єдність існуючого міського простору, поліпшення і розвиток транспортної доступності, вдосконалення структурно-планувальних елементів і трансформація просторових блоків в міському середовищі багато в чому досягаються створенням громадських транспортно-пересадочних вузлів. При формуванні багатофункціональних громадських центрів існує ряд закономірностей, що впливають на містобудівну ситуацію міста

- незмінність функціональних процесів при ускладненні його «зовнішнього оформлення» (нові методи організації торгівлі, конструкції та матеріали, нові типи будівель тощо);

- складність та поліпшення функціональних процесів, що визначає насиченість суспільних просторів і планувальної структури громадських будівель і споруд;

- забезпечення єдності внутрішнього і зовнішнього простору на основі застосування прийому взаємного перетікання просторів;

- розміщення функціональних зон на найбільш використовуваних і легкодоступних територіях (на багатолюдних площах і перехрестях);

- структурна основа багатофункціональних центрів базується на поєднанні великих просторів (одного або двох) і типізованих приміщеннях;

- застосування прогресивних будівельних технологій, конструкцій та матеріалів для вдосконалення планувальних структур громадських центрів в структурі міста.

В сучасній архітектурній теорії і практиці має пріоритетне значення саме формування громадських центрів суспільно-ділового призначення як важливих елементів розвитку поліфункціональних сучасних архітектурних об'єктів [6, 8, 10].

Висновки

Таким чином, визначено, що громадський центр в структурі великого міста – це специфічний тип архітектурного об'єкта, що формується єдиним комплексом або групою архітектурно-просторових і функціонально-планувальних взаємопов'язаних елементів (структур), організуючі ядро суспільно-ділового та соціально-культурного життя цього міста [3, 5].

Концентрація та інтеграція функціонального наповнення надають громадським центрам нові якості багатофункціонального комплексу, що відрізняють його від окремих будівель і споруд. Також, багатофункціональність такого громадського

комплексу відображає тенденції постійного збагачення функцій і їх поєднань, ускладнення їх взаємодії, підвищує соціальне значення центру як місця зосередження суспільно-культурного життя.

Саме такі громадські центри в умовах сталого розвитку утворюють великі архітектурно-просторові групи суспільно-ділових об'єктів, які можуть формувати зони міського середовища з вільним публічним простором та формувати функціональні групи навколо ядра громадського центру, як розвинутого спільного комунікаційного простору.

Література

1. Мастера советской архитектуры об архитектуре / Избранные отрывки из писем, статей, выступлений и трактатов. В 2-х т.: под общ. ред. М.Г. Бархина, т. 2. – М.: Иск-во, 1975. – С. 37–41.
2. Ю.М. Шкодовський, В.І. Каменський *Урбаністика: Підр. – Х.: ХНУБА, 2011. – 180с.*
3. Гетун Г.В. *Архітектура будівель і споруд: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Кн. 1: Основи проектування* К.: Кондор, 2011. – 377 с.
4. Ежов В.И., Ежов С.В., Ежов Д.В. *Архитектура общественных зданий и сооружений. – Киев: ВИСТКА, 2006. – 380 с.*
5. Лінда С.М. *Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посібник. Львів: вид-во НУ «Львівська політехніка», 2010. – 608 с.*
6. Юзбашев В.Г. *Конкурс: інструкція [Електронний ресурс] // Архитектурный вестник. – 2007. – № 1(94). – Режим доступу : <http://archvestnik.ru/ru/magazine/894>*
7. Иконников А. *Пространство и форма в архитектуре и градостроительстве / А. Иконников. М.: КомКнига, 2006. – 352 с.*
8. Шумакер П. *Параметризм – Новый Глобальный Стиль для Архитектуры и Городского Дизайна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.patrikschumacher.com/Texts/Parametricism_Russian%20text.html*
9. Молодкин С.А. *Принципы формирования архитектуры энергоэффективных высотных жилых зданий [Електронний ресурс] : диссертация ... кандидата архитектуры : 18.00.02. – Москва, 2007. – 143 с. – Режим доступу : <http://www.dissercat.com/content/printsipy-formirovaniya-arkhitektury-energoeffektivnykh-vysotnykh-zhilykh-zdaniy3>*
10. Digital Bakery *Высокотехнологичная архитектура // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://digitalbakery.ru/archive/architects>*

References

1. Mastera sovetsoi arhitektury ob arhitekture / Izbrannye otrivki iz pisem, statei, vystupleniy i traktatov. (1975) V 2-h t.: pod obshch. red. M.G. Barhina, t. 2. - M.: Isk-vo, P. 37–41.
2. Yu.M. Shkodovskiy, V.I. Kamenskiy (2011) *Urbani-styka: Pidr. – Kh.: KhNUBA, 180 p.*
3. Getun G.V. (2011) *Architecture of buildings and structures: tutorial for the stud. of higher educ. inst. Book. 1: Design basics.: Kondor, 377 p.*
4. Ezhov V.I., Ezhov S.V., Ezhov D.V. (2007) *Architecture of public buildings and structures. – Kyiv: VISTKA, 380 p.*
5. Linda S.M. (2010) *Architectural design of public buildings and structures: tutor. Lviv: pub-house NU «Lvivska Politechnica», 608 p.*
6. Yuzbashev V.G. (2007) *Konkurs: instrukciya // Arhitekturnyi vestnik. – № 1(94). – Available at : <http://archvestnik.ru/ru/magazine/894>.*
7. Ikonnikov A.(2006) *Space and form in architecture and town-planning.: KomKniga, 352 p.*
8. Shumakher, P. *Parametrism – New global style for archecture and urban design. – Available at : http://www.patrikschumacher.com/Texts/Parametricism_Russian%20text.html*
9. Molodkin S.A. *Principy formirovaniya arkhitektury ehnergoehffektivnykh vysotnykh zhilykh zdaniy : dissertaciya ... kandidata arkhitektury : 18.00.02. – Moskva, 2007. – 143 s. – Available at : <http://www.dissercat.com/content/printsipy-formirovaniya-arkhitektury-energoeffektivnykh-vysotnykh-zhilykh-zdaniy3>*
10. Digital Bakery *Vysokotekhnologichnaya arhitektura. – Available at : <http://digitalbakery.ru/archive/architects>*

Рецензент: доктор архітектури, проф. І.В. Древаль, завідувач кафедри містобудування, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, Україна

Автор: ДУДКА Олена Миколаївна
кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель і споруд та дизайну архітектурного середовища
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
E-mail – dudka_2016@ukr.net
ID ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9302-8042>

THE LATEST TRENDS IN THE FORMATION OF THE ARCHITECTURE OF MODERN PUBLIC CENTERS IN A SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Dudka O.M.

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Ukraine

The article reveals the latest trends in the modern development of the architecture of public centers in large cities, innovative methods of formation in the urban environment, defines their specificity and requirements, analyzes the features, patterns and modern design solutions in conditions of sustainable development.

The relevance of this study is associated with the need for new systemic approaches in the formation of multifunctional facilities, taking into account modern urban planning concepts, which allow the formation of new types of public entities and become an important structural element of the urban environment.

Turning to foreign experience in organizing multifunctional public centers, one can find that the main components of the architectural formation are their urban planning and the spatial organization of a favorable architectural environment. It is important to note this aspect: for the formation of large public centers in conditions of sustainable development, the following main trends are characteristic: the formation of a developed spatial organization - an architectural and compositional formation. Also a bright architectural and artistic image - a dominant in the urban environment, integration into the natural landscape - ecological direction of sustainable development, effective functional zoning, well-developed engineering infrastructure and communications.

Thus, it has been determined that a multifunctional public center in the structure of a large city is a specific type of architectural object, which is formed into a single complex of spatial and planning elements that organize the core of the social and business life of this city.

Keywords: *community center, architecture, shaping, multifunctional complex, modern techniques, public spaces, sustainable urban development, structurality, urban formations.*